

Kapitalismen ikke international, naar er hele vor Handelsstand ikke international i dens økonomiske Arbejde? Naar undslaa de sig for at række ud over Landets Grænser, naar der er Tale om at tjene Penge, at berige sig? Nej, aldrig nogenfinde vil man se dem stanse ved Nationens Grænse, naar der er Tale om at tjene Penge. De have sløffet i saa høj Grad som nogen Grænserne mellem Nationerne, og derfor siger jeg ogsaa, at Kapitalismen bereder Vejen for Socialismen. Og jeg siger, at Socialdemokraterne vil bevare Fædrelandets Kultur, Fædrelandets Ejendommelighed, Fædrelandets Civilisation, som vi gennem vort Arbejde have naaet, for vort Folk. Vi vil ikke tillade, at nogle fremmede berøve os dette, men vi vil ikke være med til at odelægge dette Land med militære Foranstaltninger ved at opbruge, hvad Folket ved produktivt Arbejde er i Stand til at tilvejebringe, til et Militærvesen, som kun kan være til Skade for vort Fædreland, og maaste en Gang i Tiden, efter at de Herrer have faaet bygget saa meget op af dette, kan bidrage til, at det kommer i deres Bold, de falde for Sjænder.

Wagner: Ja, jeg tror, det vilde være mindre velkomment, hvis jeg kl. 5 Minutter i halv fem optog en længere Diskussion med det ærede Medlem om disse forskellige lærde og kurrøse Materier, han drog frem i sit Foredrag. Jeg skal tillade mig at gøre opmærksom paa, at jeg har ikke paa nogen Maade fremdraget denne Sag. Jeg er bleven tvungen ind paa den af det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (S. C. Christensen), og jeg vil tilføje, at havde jeg antaget, at vi vare uenige om det Spørgsmaal, vilde jeg ikke være kommen med dette Udtryk. Jeg troede, det var noget, de Herrer Socialdemokrater aldeles naabent vedfændte sig, at de ikke hndede Fædrelandstanken, overhovedet Begrebet Nationalitet. Jeg troede, det var en international Bevægelse, og at man vedgik, at den var det. I øvrigt erindrer jeg fra en socialdemokratisk Forsamling, ganske vist for en Række Aar siden, men det gjorde et dybt Indtryk paa mig, den Gang var hele Bevægelsen noget nyt, men jeg erindrer da meget tydeligt, at man paa et Møde her i København vedtog en Slags Udtalelse af Uvilje mod Dannebrog, fordi Dannebrog var „et Symbol paa Nationalhad“. Naar man gør det, kan man, tror jeg, siges at være uvillig mod Fædrelandstanken, saaledes som den forstodes i gamle Dage. Jeg indrømmer ganske vist, at der kan være nymodens og gammeldags Fæ-

drelandskærlighed; men hvis det ærede socialdemokratiske Parti i øvrigt vil have et lidt nyere Citat, tror jeg ogsaa, jeg kan give dem det, og det skal være mit sidste Ord. Det kommer fra Udlandet, men det er jo gentagende blevet udtalt blandt andet ved en Fæst for de franske Socialister, der kom hertil, udsendte af den franske Regering, de, hvem vor Kommunalbestyrelse lod komme i Teatret her; — jeg erindrer det meget tydeligt, jeg tror blandt andet, det var det ærede Medlem, der sagde det, at Socialdemokraterne vare solidariske Europa over, og fulgte samme Formaal, skøndt maaste Midlerne vare forskellige. Nu vel, for temmelig kort Tid siden var der en Forsamling i Paris, ved hvilken de da forsamlede Socialdemokrater raabte med rene Ord: „à bas la patrie!“, hvilket vil sige: Ned med Fædrelandet!

P. Holm: Jeg kan selvfølgelig ikke have noget imod, at det ærede Medlem konstaterer sin Tro, men ikke sin Viden. Han sagde nemlig, at han havde troet, at vi havde noget saadant, men han vidste det i øvrigt ikke bedre. Jeg tror, det var bedre, om det ærede Medlem her kunde konstatere sin Viden i Stedet for sin Tro. Da det ærede Medlem for havde Ordet, ankede han i temmelig stærkt Udtryk, kan jeg vel sige, over, at Formanden ikke havde paataalt, at et andet Medlem her i Salen begyndte at tale efter Nøis, og om, hvad han havde hørt om Sagen, og lod, som om han ikke vilde anerkende det. Det, vi skulle tale om, var, hvad der foregik her i Salen. Nu er han imidlertid den første, der begynder at tale om, hvad der er foregaaet ude omkring paa et eller andet Møde for mange Aar siden, som han mulig kan erindre og mulig ikke. Det forekommer mig at være temmelig ukonsekvent. Jeg tror nok, at det ærede Medlem har kunnet lade os beholde de Tanker, som vi have, og kunde være glad ved, at han og hans Meningsfæller i Fremtiden saa Lov til at beholde de Tanker, de have. Naar det ærede Medlem mener, at Socialdemokraterne skulde have udtalt det, at de hele Verden over stode solidariske, saa vil jeg gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at Socialismen er en økonomisk Bevægelse, og at, naar en saadan Udtalelse er falden, saa er den

Rettelse.